

IN MEMORIAM prof. dr. sc. Ante Lauc (1941 - 2019)

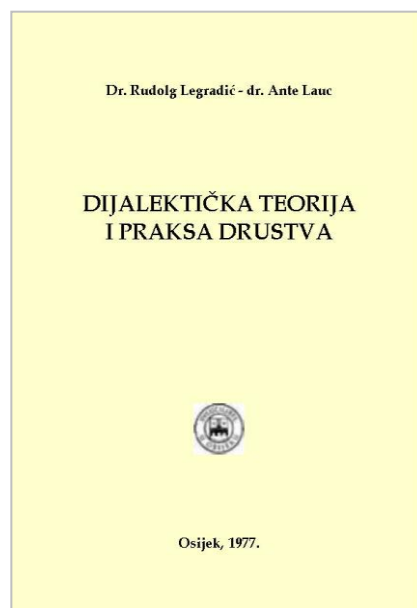
S velikom tugom primili smo vijest da nas je 3. ožujka 2019. napustio naš cijenjeni kolega prof. dr. sc. Ante Lauc, umirovljeni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku i član Panon instituta za strateške studije Osijek. Otišao je cijenjeni profesor, svestrani i osobni znanstvenik, kolega i prijatelj.

Ante Lauc rođen je 4.8.1941. u Trebinju. Godine 1943. obitelj seli u Osijek, gdje Ante završava osnovnu školu i gimnaziju. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je psihologiju (smjer industrijske psihologije), a magistarski studij organizacije industrijske proizvodnje završio je na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu (mentor prof. Aleksandar Đurašević). Doktorsku disertaciju ("Dezalicijacija putem neposredog samoupravljanja") obranio je 1975. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

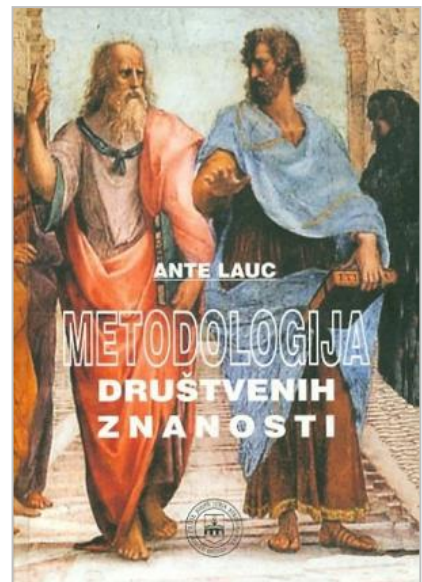
Ante je svoj radni vijek započeo (1966.) kao psiholog u - tada najvećim osječkim poduzećima - Osječkoj ljevaonici i tvornici strojeva (OLT) te u poslovnom sustavu „Elektroslavonija“ Osijek; osim motiviranosti zaposlenika u radnom procesu bavio se i problemima organizacije rada, participacije radnika u upravljanju te kroz testiranje zaposlenika i uprave tražio puteve za veću poslovnu efikasnost. Znanstvenu karijeru započeo je na Ekonomskom fakultetu u Osijeku gdje je bio zaposlen od 1974. do 2007. godine - kada odlazi u mirovinu kao sveučilišni profesor u trajnom zvanju. Značajan korak u njegovom znanstvenom razvoju imao je jednogodišnji boravak (1976./1977.) u SAD gdje je kao Fulbrightov stipendist boravio na Cornell University. U svojem znanstveno-istraživačkom radu imao je dobre kontakte i suradnju s najutjecajnijim znanstvenicima svijeta (Jaroslav Vanek, Niklas Luhmann, George Homans, Peter Blau i nobelovac Jan Tinbergen) u području istraživanja uloge čovjeka u razvoju društva - polazeći od socijalnih sistema (psihički i personalni sistemi operiraju putem procesiranja značenja; ekonomija participacije, ekonomija znanja) te distribucije bogatstva u društvu i pravednije organizacije društva.

Prof. Ante Lauc objavio je više desetaka znanstvenih i stručnih radova u Hrvatskoj i inozemstvu ([https://www.bib.irb.hr/pretraga/?operators=andLauc,%20Ante%20\(25463\)|text|author](https://www.bib.irb.hr/pretraga/?operators=andLauc,%20Ante%20(25463)|text|author)), desetak poglavlja u knjigama te desetak knjiga (<https://unios.academia.edu/AnteLauc>), a vodio je i višegodišnje znanstvene projekte koje je financiralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Ante nam je otkrivao funkcije i strukture što determiniraju život u okvirima autopoiesisa (dobro, istina i lijepo se re-procesira i restrukturira, osoba se sve više subjektivira i razvija u slobodnu stvaralačku osobnost) nasuprot alopoiesisa (zlo, neistina i kič kao negacije humanosti). Interdisciplinarnim pristupom u svojim radovima dao je značajne priloge i ubrajamo ga u rodonačelnike Osječke škole mišljenja temeljene na učenjima profesora Rudolfa Legradića i Aleksandra Đuraševića. „Osječka škola“ (ekonomista, politologa, pravnik i sociologa), ukazuje da se društvenom razvoju treba pristupati holistički tako da se ljudska sloboda realizira kroz: (a) maksimiranje efikasnosti; (b) maksimiranje humanosti i demokracije; (c) optimiranje troškova, te (d) minimizaciju ugroze okoliša.

Ante Lauc se zalagao za interakciju znanstvenih disciplina: prava, biologije, filozofije, psihologije, tehnologije i ekonomije u realizaciji autopoietične organizacije društva i društvenih institucija s posebnim naglaskom na važnost da je prvom mjestu (a) moralni kapital, (b) intelektualni, i (c) socijalni kapital, a tek nakon toga po važnosti ulaganja slijedi (d) fizički, te (e) financijski kapital. O tome – kao i o modelu povjeravanja vodećih pozicija i društvu i državi (Model ABCD) - Lauc je pisao u svojoj knjizi Metodologija društvenih znanosti (2000.). https://www.academia.edu/178663/METODOLOGIJA_DRUSTVENIH_ZNANOSTI

HOLISTIC AUTOPOIETIC UNIVERSITY

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku prof. Lauc je 2003. godine pokrenuo projekt „Holističko autopoietičko sveučilište“ kojem je cilj omogućiti zainteresiranima da besplatno pristupe materijalima, knjigama, člancima, i drugim resursima za obrazovanje, te tako što kvalitetnije pišu seminarske, diplomske, magistarske i doktorske radove i postaju kreativniji u konstrukciji naše zbilje.

<http://www.efos.unios.hr/studenti/e-ucenje/global-autopoietic-university/>

HRVATSKA IZMEĐU AUTOPOIESISA I ALOPOIESISA

Prof. Lauc 2003. godine preko Hrvatske Svjetske Mreže (Croatian World Network – CROWN) pokreće projekt „Hrvatska između autopoiesisa i alopoiesisa“

<http://www.croatia.org/crown/articles/6477/1/H-Hrvatske-izmedju-autopoiesisa-i-alopoiesisa.html>

INTELEKTUALNA RADOZNALOST I HUMANA ANGAŽIRANOST

Interdisciplinarnost, intelektualna radoznalost i humana angažiranost vodila je našeg kolegu Lauca u mnogobrojne znanstvene, javne i društvene angažmane; od vrlo velikog broja – izdvajamo samo neke (kao ilustraciju);

- U nizu mirovnih nastojanja uoči agresije na Republiku Hrvatsku prof. Ante Lauc je bio inicijator više manifestacija i sastanaka mirovnih aktivista; nakon jednog od takvih skupova (1991.) formirala se inicijativna grupa intelektualaca Osijeka koja je, nakon nekoliko mjeseci priprema, utemeljila Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek.
- Organizira (2004.) međunarodnu videokonferenciju i priprema materijale za nominaciju banjalučkog biskupa mons. dr. Franje Komarice za Nobelovu nagradu za mir.
- Odaziva se (2008.) pozivu znanstvenicima za podršku projektu (prof. dr. sc. Ivana Đikića i udruge "Civitas Zagreb") - "Civitas, znanstvenici i mediji protiv nasilja";
- Imenovan predsjednikom Savjeta za razvoj ljudskih resursa Osječko baranjske županije (2008.-2012.)
- Jedan je od 29 utemeljitelja LAG-a Baranja (2010.)
- Piše pogovor knjizi mr. sc. Josipa Kovača (Vukovar) „Zločin i žrtva“ (2012.)

NASTUPI NA NACIONALNOJ I REGIONALNOJ TELEVIZIJI

HRT - Kako spasiti Hrvatsku (2.04.2001)

<https://www.youtube.com/watch?v=BrStc54b-Nc>

HRT - Ante Lauc kod Ane Tomašković (16.11.2011.)

<https://www.youtube.com/watch?v=Kp3P6g70XFo>

HRT - Misli XXI stoljeća (5.1.2012.)

(1.dio) <https://www.youtube.com/watch?v=BrStc54b-Nc>

(2.dio) <https://www.youtube.com/watch?v=koXUvwFyxiE>

STV - GLAGOLJICA - Ante Lauc (15.03.2017.)

<https://www.youtube.com/watch?v=P7EriI7BMQM>

STV - GLAGOLJICA - Ante Lauc (25.10.2017.)

<https://www.youtube.com/watch?v=1UkiWFazGUI>

ČLAN PANON INSTITUTA ZA STRATEŠKE STUDIJE OSIJEK

Prof. dr. sc. Ante Lauc jedan je od utemeljitelja think tanka PANON – instituta za strateške studije Osijek; sudjelovao je u Panon debatama o Industrijskoj strategiji Hrvatske, Strategiji razvoja Osječko baranjske županije, Strategiji razvoja grada Osijeka, Modelu razvoja širokopojasnog pristupa u Slavoniji te na više Panon konferencija i tribina (Festival znanosti). U dva mandata (2012.-2015. i 2016-2019.) Ante Lauc je bio predsjednik Mentorskog vijeća Panona te dao značajan doprinos radu Panon instituta.

PRILOZI NA YOUTUBE-U

Od lipnja 2008. do rujna 2018. godine prof. Ante Lauc objavio je na svojem Youtube kanalu ukupno 2515 video priloga koje je snimao na skupovima iz društvenog, stručnog i javnog života grada Osijeka, slavonske regije, Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Republike Srbije i Turske; do početka ožujka ovi su video-prilozi pogledani preko 960.000 puta. (<https://www.youtube.com/user/alauc/videos?view=57&flow=list>)

Posljednji video prilozi Ante Lauca snimljeni su u jesen 2018. godine

Opraštajući se s prof. dr. sc. Antom Laucom sjetit ćemo se njegovog optimizma i njegovih riječi kada smo (2014.) postavljali Internet portal Panon; tada je uputio poruku: „*Sretno u širenju Ljubavi, Istine i Slobode*“.

U ime članova Panon instituta
Dr. sc. Milan Ivanović